

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 28ης Ιανουαρίου 1992 *

Στην υπόθεση T-45/90,

Alicia Speybrouck, πρώην έκτακτη υπάλληλος της ομάδας των δεξιών ευρωπαϊκών κομμάτων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κάτοικος Bruges, εκπροσωπούμενη από τον Vic Elvinger και, κατά την προφορική διαδικασία, από την Catherine Dessoir, δικηγόρους Λουξεμβούργου, με αντίκλητους στο Λουξεμβούργο τους ίδιους αυτούς δικηγόρους, 31, rue d' Eich,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εκπροσωπούμενου από τον Jorge Campinos, jurisconsultum, και τον Manfred Peter, προϊστάμενο τμήματος, επικουρούμενους από τον Hugo Vandenberghe, δικηγόρο Βρυξελλών, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο την έδρα της Γενικής Γραμματείας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Kirchberg,

καθού-εναγόμενο,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας, την αποκατάσταση της υλικής ζημίας και την επανόρθωση της ηθικής βλάβης που φέρεται να υπέστη από την καταγγελία αυτή, επικουρικός δε τον ορισμό πραγματογνώμονα για την ακριβή αποτίμηση αυτής της ζημίας και βλάβης,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, D. Barrington και H. Kirschner, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

αφού έλαβε υπόψη του την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 9ης Οκτωβρίου 1991,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Ιστορικό της διαφοράς

- 1 Αφού εργάστηκε ως κοινοβουλευτική βοηθός διαφόρων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (στο εξής: Κοινοβούλιο) που ανήκαν στην ομάδα των ευρωπαϊών δημοκρατών (1985-1989) και αφού εργάστηκε για μερικούς μήνες στο ινστιτούτο για ευρωπαϊκή πολιτική του περιβάλλοντος στις Βρυξέλλες, η προσφεύγουσα-ενάγουσα προσλήφθηκε, από την 1η Ιανουαρίου 1990, ως έκτακτη υπάλληλος βαθμού Α 3, για να ασκήσει τα καθήκοντα βοηθού γενικού γραμματέα της τεχνικής ομάδας των δεξιών ευρωπαϊκών κομμάτων (στο εξής: ομάδα), για αόριστο χρόνο. Η σύμβαση εργασίας, αχρονολόγητη, προέβλεπε πρώτον περίοδο δοκιμασίας έξι μηνών και δεύτερον προθεσμία καταγγελίας τριών μηνών που θα έπρεπε να τηρηθεί από κάθε συμβαλλόμενο, παρά την εφαρμογή των άρθρων 48, 49 και 50 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Κοινοτήτων (στο εξής: καθεστώς).
- 2 Στις 3 Μαΐου 1990 συντάχθηκε μια « αποδεικτική » έκθεση κρίσεως της δοκιμαστικής υπηρεσίας. Τόσον ο Brissaud, γενικός γραμματέας της ομάδας, όσο και η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπέγραψαν την έκθεση αυτή στις 18 Μαΐου 1990.

- 3 Ο πρόεδρος της ομάδας, Le Pen, ζήτησε, με έγγραφο της 28ης Μαΐου 1990, από τον Brissaud « να θέσει σε εφαρμογή την κατάλληλη διαδικασία για να τεθεί τέρμα στη συνεργασία (της προσφεύγουσας-ενάγουσας) στην ομάδα σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ». Προσέθεσε δε ότι: « πρόκειται για σοβαρό πολιτικό λόγο για τον οποίο θα ενημερώσω το γραφείο της ομάδας, κατά την προσεχή του συνεδρίαση την οποία σας ζητώ να ορίσετε στις Βρυξέλλες, την Τρίτη 5 Ιουνίου 1990 ».

- 4 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα αμφισβήτησε την αυθεντικότητα αυτού του εγγράφου, υπογραμμίζοντας ότι μόνον ένα αντίγραφο περιήλθε στη γνώση της κατά τη διαβίβαση των εγγράφων στο πλαίσιο της διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων η οποία θα αναφερθεί πιο κάτω. Απαντώντας στο αίτημα του Πρωτοδικείου, της 6ης Ιουνίου 1991, να προσκομίσει το πρωτότυπο αυτού του εγγράφου, το Κοινοβούλιο δήλωσε ότι δεν ήταν σε θέση να ανταποκριθεί στην πρόσκληση αυτή, διότι η ομάδα δεν έχει τη συνήθεια να του υποβάλει τα πρωτότυπα που βρίσκονται στην κατοχή της.

- 5 Στο απόσπασμα των πρακτικών της συνεδριάσεως του γραφείου της ομάδας που πραγματοποιήθηκε στις 5 Ιουνίου αναγράφονται τα εξής:

« Το γραφείο, αφού άκουσε τον πρόεδρό του και κατόπιν ευρείας συζητήσεως, αποφάσισε κατά πλειοψηφία των μελών του να επιβεβαιώσει την απόφαση που έλαβε ο πρόεδρος του για τον τερματισμό της δοκιμαστικής υπηρεσίας της δεσποινίδας Alicia Speybrouck, τούτο δε για σοβαρούς πολιτικούς λόγους τους οποίους πληροφορήθηκε. »

- 6 Κατά τις εξηγήσεις που έδωσε η προσφεύγουσα-ενάγουσα κατά την προφορική διαδικασία, η συνεδρίαση αυτή πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουνίου και όχι στις 5 Ιουνίου 1990.

- 7 Με έγγραφο της 31ης Μαΐου 1990, το οποίο κατά τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας-ενάγουσας περιήλθε στη γνώση της στις 6 Ιουνίου, ο γενικός γραμματέας της ομάδας, Brissaud, την πληροφόρησε για το ότι η δοκιμαστική της υπηρεσία δεν θα παραταθεί και ότι απολύθηκε με προθεσμία ενός μηνός που άρχισε την 1η Ιουνίου 1990.

- 8 Με επιστολή της 6ης Ιουνίου 1990, την οποία έστειλε στον γενικό διευθυντή προσωπικού, προϋπολογισμού και οικονομικών, Van den Berge, η προσφεύγουσα-ενάγουσα άσκησε διοικητική ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), που ισχύει κατ' αναλογία δυνάμει του άρθρου 46 του καθεστώτος, κατά της αποφάσεως αυτής, πληροφορώντας τον συγχρόνως ότι ήταν έγκυος.

- 9 Με επιστολή της 18ης Ιουνίου 1990, την οποία έστειλε επίσης στον Van den Berge, η προσφεύγουσα-ενάγουσα ανέφερε ότι ήταν έγκυος από τις 15 Μαΐου 1990, όπως βεβαιώνεται από ιατρικό πιστοποιητικό που συνέταξε ο τακτικός γυναικολόγος της και υπέβαλε στις 18 Ιουνίου 1990 στον γιατρό του Κοινοβουλίου.

- 10 Με έγγραφο της 26ης Ιουνίου 1990, ο Brissaud ειδοποίησε την προσφεύγουσα-ενάγουσα ότι το γραφείο της ομάδας επιβεβαίωσε την απόλυσή της, ανεξάρτητα από τη γνωστοποίηση της εγκυμοσύνης της και του γεγονότος ότι η έναρξή της κυμαινόταν γύρω από τις 15 Μαΐου 1990, δηλαδή πριν από την απόφαση απολύσεως της 31ης Μαΐου 1990.

- 11 Ο Καλίνογλου, πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού, διαμαρτυρήθηκε με έγγραφο της 9ης Ιουλίου 1990 κατά της απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας όπως αποφασίστηκε στις 31 Μαΐου 1990.

- 12 Το Κοινοβούλιο βεβαιώνει ότι, με έγγραφο της 10ης Ιουλίου 1990, ο Brissaud έστειλε στην επιτροπή προσωπικού απάντηση με το εσωτερικό ταχυδρομείο του θεσμικού αυτού οργάνου.

- 13 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα αμφισβήτησε την ύπαρξη τέτοιας γραπτής απαντήσεως. Απαντώντας στο αίτημα του Πρωτοδικείου, της 6ης Ιουνίου 1991, το Κοινοβούλιο δήλωσε ότι δεν είναι σε θέση να υποβάλει το πρωτότυπο αυτού του εγγράφου το οποίο, κατά τις εξηγήσεις που παρέσχε κατά την προφορική διαδικασία, χάθηκε κατόπιν της ανανεώσεως της επιτροπής προσωπικού.

- 14 Με έγγραφο της 12ης Ιουλίου 1990, το οποίο περιήλθε στη γνώση της προσφεύγουσα-ενάγουσα, κατά τους ισχυρισμούς της, στις 20 Ιουλίου, ο Le Pen, πρόεδρος της ομάδας, της κοινοποίησε νέα απόλυση, τη φορά αυτή με προθεσμία τριών μηνών, που θα έληγε στις 11 Οκτωβρίου 1990. Το Κοινοβούλιο αναγνωρίζει ότι της αποστολής του εγγράφου αυτού προηγήθηκαν επαφές μεταξύ της ομάδας και της Νομικής Υπηρεσίας του Κοινοβουλίου, η οποία συνέστησε την αντικατάσταση της πρώτης απόλυσεως της 31ης Μαΐου 1990, στηριζόμενης στο άρθρο 14 του καθεστώτος, με δεύτερη απόλυση, στηριζόμενης δεόντως στο άρθρο 47 του καθεστώτος.
- 15 Με επιστολή της 24ης Ιουλίου 1990 που έστειλε στον Van den Berge, η προσφεύγουσα-ενάγουσα άσκησε νέα διοικητική ένσταση, κατά την έννοια του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της αποφάσεως αυτής της 12ης Ιουλίου 1990. Με έγγραφο της 6ης Σεπτεμβρίου 1990 ο Van den Berge ειδοποίησε την προσφεύγουσα-ενάγουσα για το ότι η σύμβασή της έληγε στις 11 Οκτωβρίου 1990 και για το ότι οι δύο διοικητικές της ενστάσεις εξετάζονταν.

Διαδικασία

- 16 Με υπόμνημα που κατέθεσε και πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 16 Οκτωβρίου 1990, η προσφεύγουσα-ενάγουσα άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά των προαναφερθεισών αποφάσεων της 31ης Μαΐου 1990 και της 12ης Ιουλίου 1990, με τις οποίες έληξε η σύμβασή της εργασίας.
- 17 Με αίτηση που κατέθεσε και πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία την ίδια ημέρα, η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζήτησε την αναβολή εκτελέσεως των προαναφερθεισών αποφάσεων.
- 18 Με Διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1990, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου απέρριψε αυτή την αίτηση. Πάντως διέταξε ως προσωρινό μέτρο « από την ημερομηνία λήξεως της συμβάσεως μέχρις ότου καταβάλλει πράγματι η Επιτροπή στην προσφεύγουσα-ενάγουσα το επίδομα ανεργίας που προβλέπεται από το άρθρο 28α του καθεστώτος να πληρώνει το Κοινοβούλιο στην προσφεύγουσα-ενάγουσα ποσό ίσο με το προαναφερθέν μηνιαίο επίδομα ανεργίας, προσαυξημένο από τη γέννηση του παιδιού με τα οικογενειακά επιδόματα που προβλέπονται από το άρθρο 28α, παράγραφος 5, του καθεστώτος, και να αναλάβει για την προσφεύγουσα-ενάγουσα, χωρίς δική της συμμετοχή, την κάλυψη των κινδύνων ασθενείας υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72 του ΚΥΚ ».

- 19 Με αίτηση που κατέθεσε και πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία στις 14 Μαρτίου 1991, η προσφεύγουσα-ενάγουσα, ισχυριζόμενη ότι το Κοινοβούλιο δεν εκτελούσε την προαναφερθείσα Διάταξη, ζήτησε τη λήψη νέων προσωρινών μέτρων. Μετά τις προφορικές εξηγήσεις που παρέσχον οι διάδικοι κατά την προφορική διαδικασία της 20ής Μαρτίου 1991, η δεύτερη αυτή διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων ανεστάλη για τρεις εβδομάδες. Ενόψει της αλλαγής στάσεως του Κοινοβουλίου, η προσφεύγουσα-ενάγουσα παραιτήθηκε από τη δεύτερη αυτή διαδικασία λήψεως ασφαλιστικών μέτρων με έγγραφο της 11ης Απριλίου 1991.
- 20 Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικά και περατώθηκε στις 18 Μαρτίου 1991.
- 21 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο κάλεσε το Κοινοβούλιο στις 6 Ιουνίου 1991 να εκθέσει τους ακριβείς και πλήρεις λόγους που αποτελούν την αιτία της απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας και να προσκομίσει το κείμενο της εσωτερικής κανονιστικής ρυθμίσεως για την πρόσληψη των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού, που εκδόθηκε στις 15 Μαρτίου 1989 από το γραφείο του Κοινοβουλίου (στο εξής: κανονισμός του γραφείου), καθώς και τα πρωτότυπα των εγγράφων της 28ης Μαΐου και της 10ης Ιουλίου 1990, που αναφέρονται πιο πάνω. Κάλεσε επίσης το Κοινοβούλιο να προσδιορίσει την ημερομηνία που κοινοποιήθηκε πράγματι το τελευταίο αυτό έγγραφο στον πρόεδρο της επιτροπής προσωπικού. Το Κοινοβούλιο απάντησε μερικώς στα ερωτήματα που του τέθηκαν και δεν προσκόμισε τα πρωτότυπα των εγγράφων της 28ης Μαΐου και της 10ης Ιουλίου 1990.
- 22 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Αιτήματα των διαδίκων

- 23 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- α) να ακυρώσει τις αποφάσεις του Jean-Marc Brissaud, της 31ης Μαΐου 1990, με τις οποίες κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα η απόλυσή της, τη σιωπηρή απορριπτική απόφαση του Van den Berge, που συνάγεται από τη σιωπή του επί

τέσσερις και πλέον μήνες κατόπιν της διοικητικής ενστάσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας της 6ης Ιουνίου 1990, και την απόφαση του Jean-Marie Le Pen, προέδρου της ομάδας των δεξιών ευρωπαϊκών κομμάτων, της 12ης Ιουλίου 1990, με το οποίο πληροφόρησε την προσφεύγουσα-ενάγουσα ότι απολύεται από της 11ης Οκτωβρίου 1990· κατ' ακολουθία δε, να διατάξει την αποκατάσταση της προσφεύγουσας-ενάγουσας στα προηγούμενα καθήκοντά της·

β) επικουρικά να κηρύξει τις απολύσεις καταχρηστικές και να υποχρεώσει το καθού να καταβάλει στην Alicia Speybrouck το ποσό των 5 000 000 LFR ως έντοκη αποζημίωση, υπό την επιφύλαξη αυξησεώς του κατόπιν εκτιμήσεως πραγματογνώμονα. Εφόσον δε κριθεί αναγκαίο, να ορίσει πραγματογνώμονα με εντολή να εκτιμήσει την αποζημίωση που αναλογεί στην προσφεύγουσα-ενάγουσα για την υλική ζημία και την ηθική βλάβη που υπέστη από την καταχρηστική απόλυση·

γ) να καταδικάσει το καθού στα δικαστικά έξοδα.

24 Το Κοινοβούλιο ζητεί από το Πρωτοδικείο:

α) να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή ως αβάσιμη·

β) να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας.

Επί του παραδεκτού

1. *Επί του αιτήματος ακυρώσεως της αποφάσεως απολύσεως της 31ης Μαΐου 1990*

25 Για να στηρίξει το αίτημα ακυρώσεως της πρώτης αυτής αποφάσεως απολύσεως, η προσφεύγουσα-ενάγουσα είχε αρχικά επικαλεστεί τρεις λόγους, πρώτον, παράβαση του άρθρου 9, στοιχείο δ, του κανονισμού της ομάδας· δεύτερον, πεπλανημένη εφαρμογή του άρθρου 14 του καθεστώτος αντί του άρθρου 47 του καθεστώτος και, τρίτον, ότι η προθεσμία καταγγελίας ενός μηνός, που της είχε αρχικά χορηγηθεί, ήταν ανεπαρκής ενόψει των σχετικών διατάξεων του άρθρου 47 του καθεστώτος.

- 26 Χωρίς να απαντά στους ανωτέρω λόγους, το Κοινοβούλιο παρατηρεί ότι μόνο το κύρος της μεταγενέστερης απόφασης απολύσεως, της 12ης Ιουλίου 1990, μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο της διαφοράς που υποβλήθηκε στο Πρωτοδικείο, διότι σε κάθε περίπτωση η εκτέλεση της συμβάσεως εργασίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας συνεχίστηκε κανονικά μέχρι τις 11 Οκτωβρίου 1990.
- 27 Επί των επιχειρημάτων αυτών το Πρωτοδικείο λαμβάνει υπό σημείωση το γεγονός ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν αμφισβητεί με το υπόμνημά της απαντήσεως τον τελευταίο αυτόν ισχυρισμό του Κοινοβουλίου και επαφίεται στο σημείο αυτό στην κρίση του Πρωτοδικείου.
- 28 Το Πρωτοδικείο επισημαίνει επίσης ότι από τις εξηγήσεις που παρέσχον οι διάδικοι κατά την προφορική διαδικασία προκύπτει ότι συμφωνούν στο ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα έλαβε κανονικά τον μισθό της ως τις 20 Οκτωβρίου 1990.
- 29 Κρίνοντας ότι έχει έτσι αποδειχθεί ότι η απόφαση της 31ης Μαΐου 1990 δεν έβλαπτε πλέον την προσφεύγουσα-ενάγουσα κατά την άσκηση της προσφυγής-αγωγής της, το Πρωτοδικείο συνάγει ότι η προσφυγή-αγωγή είναι απαράδεκτη κατά το μέτρο που αφορά την απόφαση αυτή.
- 2. Επί του αιτήματος με το οποίο ζητείται η αποκατάσταση της προσφεύγουσας-ενάγουσας στα προηγούμενα καθήκοντά της*
- 30 Επί του αιτήματος αυτού πρέπει να υπομνηστεί ότι ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να απευθύνει διαταγές σε κοινοτικά θεσμικά όργανα χωρίς να αντιποιηθεί τις προνομίες της διοικητικής αρχής.
- 31 Κατά γενικό κανόνα, η αρχή αυτή καθιστά απαράδεκτα τα αιτήματα που ζητούν να διαταχθεί ένα θεσμικό όργανο να λάβει μέτρα που μπορούν να ελάγονται την εκτέλεση δικαστικής απόφασης με την οποία ακυρώνεται μια κοινοτική διοικητική απόφαση (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Ιουνίου 1983, 225/82, Verzyck κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1991, 2005 επ.).

- 32 Από τις προηγούμενες σκέψεις συνάγεται ότι στην προκειμένη περίπτωση το αίτημα της προσφεύγουσας-ενάγουσας είναι απαράδεκτο.

Επί της ουσίας

1. *Επί του αιτήματος ακυρώσεως της αποφάσεως απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990*

- 33 Για να στηρίξει την προσφυγή ακυρώσεως της δευτέρας αυτής αποφάσεως απολύσεως, η προσφεύγουσα-ενάγουσα αναπτύσσει στο εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο τρεις λόγους ακυρώσεως, πρώτον, παράβαση του θεμελιώδους δικαιώματος διασφάλισης της προστασίας της εγκύου γυναίκας κατά πάσης απολύσεως· δεύτερον, μη τήρηση της ισχύουσας προθεσμίας καταγγελίας τριών μηνών· και τρίτον, παράβαση των διατάξεων του άρθρου 11 του κανονισμού του γραφείου του Κοινοβουλίου καθώς και των διατάξεων του κανονισμού της ομάδας και ιδίως του άρθρου 9 του εν λόγω κανονισμού.
- 34 Με το υπόμνημα απαντήσεώς της, η προσφεύγουσα-ενάγουσα προβάλλει τέταρτο λόγο ακυρώσεως, περί ελλείψεως αιτιολογίας της προσβαλλομένης αποφάσεως.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως του θεμελιώδους δικαιώματος διασφάλισης της προστασίας της εγκύου γυναίκας

- 35 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπενθυμίζει καταρχάς ότι η απόφαση απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990 εκδόθηκε όταν η αρμόδια για τους διορισμούς αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) είχε ενημερωθεί για την κατάσταση εγκυμοσύνης της από τις 6 Ιουνίου 1990. Προσθέτει δε ότι η ενημέρωση αυτή έχει διαπιστωθεί με ιατρικό πιστοποιητικό που παραδόθηκε στις 18 Ιουνίου 1990 στον ιατρό του Κοινοβουλίου. Εξάλλου, στο έγγραφό του της 26ης Ιουνίου 1990 που έστειλε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα, ο Brissaud είχε αναγνωρίσει ότι είχε λάβει αυτή την πληροφορία.
- 36 Επιπλέον, η προσφεύγουσα-ενάγουσα υποστήριξε κατά την προφορική διαδικασία ότι, εφόσον ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η συνεδρίαση του γραφείου της ομάδας πραγματοποιήθηκε στις 7 Ιουνίου 1990 και όχι στις 5 Ιουνίου 1990, όπως εσφαλμένα υποστηρίζει το Κοινοβούλιο, θα πρέπει να συναχθεί ότι αυτό το ίδιο το γραφείο της ομάδας είχε δεόντως πληροφορηθεί την κατάστασή της όταν επιβεβαίωσε την απόφαση απολύσεως.

- 37 Κατόπιν της αναπτύξεως των πραγματικών αυτών ισχυρισμών, η προσφεύγουσα-ενάγουσα θεωρεί ότι απολύοντάς την, ενώ είχε πληροφορηθεί την κατάσταση της, το Κοινοβούλιο προσέβαλε γενικές αρχές του δικαίου την τήρηση των οποίων πρέπει να διασφαλίζει το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο σύμφωνα με το άρθρο 164 της Συνθήκης ΕΟΚ.
- 38 Μετά από συνοπτική ανάλυση ορισμένων κανόνων του διεθνούς δικαίου — συγκεκριμένα των συμβάσεων 3 και 103, που συνήφθησαν αντίστοιχα το 1919 και το 1952 από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας — του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, καθώς και του εσωτερικού δικαίου ορισμένων κρατών μελών, η προσφεύγουσα-ενάγουσα καταλήγει πράγματι στο συμπέρασμα ότι όλα τα νομικά συστήματα των κρατών μελών που αναφέρονται στην απαρίθμησή της έχουν θεσπίσει, με μορφή περισσότερο ή λιγότερο αυστηρή, απαγόρευση απολύσεως της εγκύου γυναίκας για ορισμένη περίοδο, η διάρκεια της οποίας διαφέρει ανάλογα με την οικεία νομοθεσία.
- 39 Από αυτά συνάγει την ύπαρξη θεμελιώδους δικαιώματος που καθιερώνει την προστασία αυτή.
- 40 Δεν αρνείται όμως ότι, παρά την ύπαρξη του θεμελιώδους αυτού δικαιώματος, που θεωρεί ως γενικά αναγνωρισμένο, οι διατάξεις του καθεστώτος δεν προβλέπουν ρητά την προστασία της εγκύου γυναίκας έναντι τυχόν απολύσεως.
- 41 Το Κοινοβούλιο αντέτεινε, στο υπόμνημα αντικρούσεώς του, πρώτον, ότι η σύμβαση εργασίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας διέπεται από το κοινοτικό δίκαιο, συγκεκριμένα δε από το καθεστώς, το οποίο με το προαναφερθέν άρθρο 47, παράγραφος 2, δεν απαγορεύει τη λύση της σύμβασης εργασίας εγκύου γυναίκας, η τρίτη περίοδος του οποίου περιορίζεται να ορίσει την αναστολή της προθεσμίας καταγγελίας κατά τη διάρκεια της αδειάς μητρότητας, ο χρόνος της οποίας προσδιορίζεται στο άρθρο 58 του ΚΥΚ, που εφαρμόζεται κατ' αναλογία δυνάμει του άρθρου 16 του καθεστώτος. Το Κοινοβούλιο υποστηρίζει ότι στην προκειμένη περίπτωση η έναρξη της προθεσμίας της καταγγελίας ήταν πολύ πριν από την έναρξη της αδειάς μητρότητας της προσφεύγουσας-ενάγουσας που δεν μπορούσε να αρχίσει το ενωρίτερο παρά κατά τον Δεκέμβριο του 1990. Από αυτό το Κοινοβούλιο συνάγει ότι στην προκειμένη περίπτωση η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί τη διάταξη αυτή.

- 42 Δεύτερον, το Κοινοβούλιο διατείνεται ότι δεν υφίσταται, μεταξύ των γενικών αρχών του δικαίου, την τήρηση των οποίων το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο οφείλουν να επιβάλλουν, θεμελιώδες δικαίωμα από το οποίο να προκύπτει ότι απαγορεύεται απολύτως η απόλυση εγκύων γυναικών.
- 43 Το Κοινοβούλιο επισημαίνει σχετικά, στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς του, ότι οι γενικές αρχές του δικαίου που αναγνωρίζονται από τη νομολογία του Δικαστηρίου προέρχονται από κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών ή από διεθνείς συμβάσεις που αφορούν την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου στις οποίες προσχώρησαν τα κράτη μέλη ή στη σύνταξη των οποίων συνεργάστηκαν. Έτσι, κατά την άποψη του Κοινοβουλίου, η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν κατόρθωσε να αποδείξει, υπό το φως του συγκριτικού συνταγματικού δικαίου των κρατών μελών, ότι η προαναφερθείσα απαγόρευση έχει καθιερωθεί ως θεμελιώδες δικαίωμα· στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα-ενάγουσα περιορίστηκε σε απλή έρευνα του συγκριτικού εργατικού δικαίου. Κατά το Κοινοβούλιο, αυτό δεν αρκεί, για να δημιουργηθεί κατά τρόπο πραιτωρικό μια γενική αρχή του δικαίου που θα ερχόταν, πάντα κατά το Κοινοβούλιο, σε αντίθεση με το άρθρο 47, παράγραφος 2, του καθεστώτος.
- 44 Τρίτον, το Κοινοβούλιο αναφέρεται στην πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την προστασία της εργασίας της εγκύου γυναίκας ή της λεχώνας [COM (90) 406 final — SYN 303], που κατάρτισε η Επιτροπή στις 18 Σεπτεμβρίου 1990 (ΕΕ C 281, σ. 3), το άρθρο 6, παράγραφος 2, της οποίας επιβεβαιώνει την έλλειψη γενικής απαγορεύσεως απολύσεως εγκύου υπαλλήλου.
- 45 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα αντιτίτει στο υπόμνημα απαντήσεώς της κατά του τελευταίου αυτού επιχειρήματος ότι οι κρίσιμες διατάξεις της προαναφερθείσας προτάσεως οδηγίας τείνουν, αντιθέτως, στην αναγνώριση της υπάρξεως θεμελιώδους δικαιώματος διασφαλίσεως της προστασίας της εγκύου γυναίκας έναντι πάσης απολύσεως.
- 46 Αφού έλαβε γνώση της αντίστοιχης επιχειρηματολογίας των διαδίκων, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει πρώτον ότι όπως προκύπτει σαφώς από τα υπομνήματα της προσφεύγουσας-ενάγουσας και από τις εξηγήσεις που παρέσχε κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας, η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν υποστηρίζει καθόλου ότι η απόλυσή της οφειλόταν στο γεγονός ότι ήταν έγκυος· αντιθέτως, όλη της η επιχειρηματολογία, περί υπάρξεως θεμελιώδους δικαιώματος, αποβλέπει στο να αρνηθεί στην

ομάδα το δικαίωμα απολύσεως εγκύου υπαλλήλου για οποιονδήποτε λόγο, έστω και άσχετο με την εγκυμοσύνη της, από τη στιγμή που απλώς πληροφορήθηκε την εγκυμοσύνη της.

- 47 Αφού το περιεχόμενο του λόγου αυτού διευκρινίστηκε έτσι, το Πρωτοδικείο προβαίνει περαιτέρω στη διαπίστωση ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας, αντίστοιχα δε η έλλειψη κάθε διακρίσεως, άμεσης ή έμμεσης, η οποία στηρίζεται στο φύλο, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων την τήρηση των οποίων διασφαλίζουν το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο δυνάμει του άρθρου 164 της Συνθήκης ΕΟΚ.
- 48 Επανειλημμένως (αποφάσεις της 7ης Ιουνίου 1972, 20/71, Sabbatini-Bertoni κατά Κοινοβουλίου, Rec. 1972, σ. 345· της 20ής Φεβρουαρίου 1975, 21/74, Aigola κατά Επιτροπής, Rec. 1975, σ. 221, και της 20ής Μαρτίου 1984, 75/82 και 117/82, Razzouk και Beydoun κατά Επιτροπής, Συλλογή 1984, σ. 1509), το Δικαστήριο αναγνώρισε την ανάγκη διασφαλίσεως της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών εργαζομένων που έχουν προσληφθεί από την ίδια την Κοινότητα, στο πλαίσιο του ΚΥΚ, στην τελευταία δε από τις προαναφερθείσες αποφάσεις το Δικαστήριο υπογράμμισε ότι, στις σχέσεις μεταξύ των κοινοτικών οργάνων αφενός και των υπαλλήλων τους και εκείνων που έλκουν από αυτούς δικαιώματα αφετέρου, οι αξιώσεις που η αρχή αυτή επιβάλλει δεν περιορίζονται καθόλου στις αξιώσεις που απορρέουν από το άρθρο 119 της Συνθήκης ΕΟΚ ή από τις κοινοτικές οδηγίες που θεσπίζονται στον τομέα αυτόν.
- 49 Πιο συγκεκριμένα ακόμα, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι, στην προδικαστική του απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1990, C-179/88, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark (Συλλογή 1990, σ. I-3979), το Δικαστήριο ερμήνευσε τις διατάξεις του άρθρου 2, παράγραφοι 1 και 3, της οδηγίας 76/207/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Φεβρουαρίου 1976, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά την πρόσβαση στην εργασία, στην επαγγελματική επιμόρφωση και προαγωγή, και τους όρους εργασίας (JO L 39, σ. 40), υπό την έννοια ότι η απόλυση γυναίκας εργαζομένης λόγω της εγκυμοσύνης της αποτελεί άμεση δυσμενή διάκριση στηριζόμενη στο φύλο (σκέψη 13), όπως είναι επίσης και η άρνηση προσλήψεως εγκύου γυναίκας (απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 1990, C-177/88, Dekker, Συλλογή 1990, σ. I-3941). Η ίδια παραίτηση απορρέει και από τις διεθνείς συμβάσεις στη σύνταξη των οποίων συνεργάστηκαν τα κράτη μέλη ή στις οποίες προσχώρησαν καθώς και από το δικαίωμα των κρατών μελών που ισχύει επί του θέματος αυτού.

- 50 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η μόνη που μπορεί να επικαλεστεί την προστασία που πηγάζει από τέτοιο θεμελιώδες δικαίωμα είναι η υπάλληλος που απολύθηκε λόγω της εγκυμοσύνης της.
- 51 Μετά από αυτή τη σειρά συλλογισμών, το Πρωτοδικείο επιθυμεί να διευκρινίσει περαιτέρω ότι οι διατάξεις του άρθρου 47, παράγραφος 2, στοιχείο α, του καθεστώτος, τις οποίες επικαλείται το Κοινοβούλιο και οι οποίες προβλέπουν ότι, σε περίπτωση απολύσεως εκτάκτου υπαλλήλου που έχει προσληφθεί για αόριστο χρόνο, η προθεσμία καταγγελίας δεν μπορεί να αρχίσει κατά τη διάρκεια της αδείας μητρότητας, πρέπει να ερμηνευθούν σύμφωνα με το θεμελιώδες αυτό δικαίωμα, που έχει αναγνωριστεί από την προαναφερθείσα νομολογία.
- 52 Εν προκειμένω, βάσει των πραγματικών περιστατικών, πρέπει, αντιθέτως, να διαπιστωθεί ότι ουδόλως αποδείχθηκε και ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν υποστηρίζει καν ότι η απόλυση της 12ης Ιουλίου 1990 αποφασίστηκε λόγω της εγκυμοσύνης της. Από αυτό προκύπτει ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν μπορεί να επικαλεστεί παράβαση του θεμελιώδους δικαιώματος στο οποίο αναφέρθηκε.
- 53 Κατόπιν αυτού, ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως περί μη τήρησης της προθεσμίας καταγγελίας

- 54 Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας-ενάγουσας συγκεντρώνεται στο γεγονός ότι το έγγραφο απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990, που καθόριζε ότι η προθεσμία καταγγελίας έληγε στις 11 Οκτωβρίου 1990, της εγχειρίστηκε μόλις την 20ή Ιουλίου 1990. Κατόπιν αυτού, η προσφεύγουσα-ενάγουσα θεωρεί ότι η προθεσμία καταγγελίας δεν μπορούσε να αρχίσει παρά μόνον από την επομένη της ημερομηνίας κοινοποίησεως και επομένως δεν μπορούσε να λήξει παρά το ενωρίτερο στις 21 Οκτωβρίου 1990.
- 55 Στο σημείο αυτό το Κοινοβούλιο αντιτείνει ότι δεν υπάρχει καμιά διάταξη του καθεστώτος που να καθιστά άκυρη την απόλυση όταν — λόγω προβλημάτων προωθήσεως του ταχυδρομείου — η λήξη της προθεσμίας καταγγελίας που αναφέρεται στο έγγραφο απολύσεως δεν αντιστοιχεί με τη λήξη ολόκληρης της προθεσμίας των τριών μηνών που άρχισε από την ημερομηνία λήψεως του εν λόγω εγγράφου. Κατά το Κοινοβούλιο αρκεί ότι ο ενδιαφερόμενος διαθέτει πράγματι πλήρη περίοδο τριών

μηνών. Παρέπεται, πάντοτε κατά το Κοινοβούλιο, ότι το επιχείρημα που ανέπτυξε η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν μπορεί να επιφέρει την ακυρότητα της αποφάσεως απολύσεως.

- 56 Ενόψει αυτών των πραγματικών και νομικών στοιχείων, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει πρώτον, ότι ανεξάρτητα από την καθυστέρηση της κοινοποιήσεως της αποφάσεως απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990, η προθεσμία καταγγελίας που αναφέρεται στην απόφαση αυτή ήταν πολύ βραχεία δοθέντος ότι η λήξη της προθεσμίας των τριών μηνών καθορίστηκε για τις 11 Οκτωβρίου 1990, ενώ στην πραγματικότητα έπρεπε να περιλαμβάνει την ημέρα της 12ης Οκτωβρίου 1990. Πρέπει επομένως να συναχθεί ότι ήδη από την έναρξή της, η προθεσμία καταγγελίας δεν ήταν επαρκής. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η απόφαση απολύσεως είναι άκυρη, κατά το μέτρο που η προσφεύγουσα-ενάγουσα αναγνώρισε, ιδίως στις προφορικές εξηγήσεις που παρέσχε κατά την προφορική διαδικασία, ότι το Κοινοβούλιο της κατέβαλε πράγματι τον μισθό της έως τις 20 Οκτωβρίου 1990, δηλαδή έως τη λήξη της προθεσμίας καταγγελίας που έπρεπε κανονικά να ισχύσει. Εφόσον επομένως αποδείχθηκε έτσι ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν υπέστη καμία ζημία από το σφάλμα αυτό, πρέπει να συναχθεί ότι ο λόγος αυτός κατέστη άνευ αντικειμένου και πρέπει να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως του άρθρου 11 του κανονισμού του γραφείου καθώς και του κανονισμού της ομάδας, ιδίως του άρθρου 9

- 57 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα προβάλλει ότι η απόφαση απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990 δεν τήρησε την «εσωτερική διαδικασία προηγούμενης συνδιαλλαγής» που προβλέπει το άρθρο 11 του προαναφερθέντος κανονισμού, ο οποίος ορίζει ότι «κάθε διαδικασία που οδηγεί στη λήξη της συμβάσεως εργασίας εκτάκτου υπαλλήλου ο οποίος προσελήφθη βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού πρέπει να γνωστοποιείται προηγουμένως στην επιτροπή προσωπικού, η οποία μπορεί να ακούσει τον ενδιαφερόμενο και να παρέμβει στην αρχή που είναι αρμόδια για τη σύναψη των συμβάσεων προσλήψεως».
- 58 Υποστηρίζει επίσης, χωρίς πολλές διευκρινίσεις, ότι η απόφαση αντίκειται στον κανονισμό της ομάδας και πιο συγκεκριμένα στο άρθρο 9.

- 59 Καθόσον αφορά τη μη τήρηση του άρθρου 11 του κανονισμού του γραφείου, το Κοινοβούλιο επέμεινε, ιδίως κατά την προφορική διαδικασία, επί του γεγονότος ότι κατά την άποψή του το προαναφερθέν άρθρο 11 ουδόλως θεσπίζει διαδικασία συνδιαλλαγής, αλλά περιορίζεται, αντιθέτως, στο να επιτάσσει την προηγούμενη ενημέρωση της επιτροπής προσωπικού.
- 60 Το Κοινοβούλιο επισημαίνει ότι από το έγγραφο του Brissaud της 10ης Ιουλίου 1990, το οποίο απαντά στο έγγραφο της 9ης Ιουλίου 1990 της επιτροπής προσωπικού, προκύπτει ότι η ομάδα πληροφόρησε προηγουμένως την εν λόγω επιτροπή ρητώς για την πρόθεσή της να απολύσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα, τηρώντας έτσι την προαναφερθείσα διάταξη.
- 61 Όσον αφορά εξάλλου την τήρηση του κανονισμού της ομάδας και ειδικότερα του άρθρου 9, το οποίο ορίζει ότι το έγγραφο απολύσεως πρέπει να υπογράφεται από την ΑΔΑ, δηλαδή από τον πρόεδρο της ομάδας, το Κοινοβούλιο διαπιστώνει ότι ο Le Pen, πρόεδρος της ομάδας, έχει υπογράψει το έγγραφο απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990.
- 62 Στις προφορικές επεξηγήσεις που παρέσχε κατά την προφορική διαδικασία, το Κοινοβούλιο επέμεινε εξάλλου επί του γεγονότος ότι στην πραγματικότητα ο κανονισμός της ομάδας υφίσταται μόνο σε κατάσταση σχεδίου.
- 63 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν επικαλείται πλέον στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς της τον λόγο ακυρώσεως περί παραβάσεως του κανονισμού της ομάδας.
- 64 Όσον αφορά τη μη τήρηση του άρθρου 11 του κανονισμού του γραφείου, η προσφεύγουσα-ενάγουσα αμφισβήτησε την ύπαρξη του εγγράφου της 10ης Ιουλίου 1990. Κατά συνέπεια δε, ζήτησε να προσαχθεί το πρωτότυπο και να επιβεβαιώσει ο πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού τη λήψη ή μη αυτού του εγγράφου.

- 65 Αλλά και εάν υποτεθεί ακόμη ότι υφίσταται τέτοιο έγγραφο, η προσφεύγουσα-ενάγουσα φρονεί ότι, σε κάθε περίπτωση, η διαδικασία που προβλέπεται από τον κανονισμό του γραφείου και η οποία αποσκοπεί στο να μπορεί η επιτροπή προσωπικού να παρεμβαίνει και να ακούει τον ενδιαφερόμενο υπάλληλο, εκτράπηκε τελείως από τον σκοπό της. Υπενθυμίζει μάλιστα ότι το έγγραφο της 10ης Ιουλίου 1990 τελειώνει ως εξής: « Έχετε όλη την άνεση να ακούσετε αυτά τα δύο πρόσωπα και να παρέμβετε στον πρόεδρό μας ». Έτσι, κατά την προσφεύγουσα-ενάγουσα, ο Le Pen εξέδωσε μια ημέρα αργότερα την απόφαση απολύσεως, θέτοντας με τον τρόπο αυτόν την επιτροπή προσωπικού προ τετελεσμένου γεγονότος.
- 66 Το Κοινοβούλιο αντέταξε στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς του ότι η απόφαση απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990 ουδόλως αποτέλεσε εμπόδιο στο να αναλάβει — ενδεχομένως — η επιτροπή προσωπικού την απαραίτητη πρωτοβουλία για να επανεξετάσει ο Le Pen την απόφαση απολύσεως.
- 67 Επαναλαμβάνει δε ότι το έγγραφο της 10ης Ιουλίου 1990 απαντούσε σε έγγραφο του προέδρου της επιτροπής προσωπικού, της 9ης Ιουλίου 1990, με την οποία ο τελευταίος ζητούσε την επανεξέταση της αποφάσεως απολύσεως της 31ης Μαΐου 1990. Από αυτό το Κοινοβούλιο συνάγει ότι η επιτροπή προσωπικού ήταν προφανώς ενημερωμένη για τη θέληση του Le Pen να απολύσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα, καθώς και ότι ο Le Pen ήταν ενημερωμένος για το αίτημα της επιτροπής προσωπικού περί επανεξετάσεως της αποφάσεώς του, πράγμα που επιβεβαιώνει το συμπέρασμα ότι το άρθρο 11 του κανονισμού του γραφείου τηρήθηκε απολύτως.
- 68 Καθόσον αφορά το πρώτο σκέλος του λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως του άρθρου 11 του κανονισμού του γραφείου, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει πρώτον ότι παρά το γεγονός ότι η σύμβαση εργασίας επέτρεπε στο Κοινοβούλιο να απολύσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα χωρίς καμιά αιτιολογία, υπό την προϋπόθεση τηρήσεως της προβλεπόμενης προθεσμίας καταγγελίας τριών μηνών, πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η εν λόγω κανονιστική ρύθμιση, έστω και αν δεν προβλέπεται από το καθεστώς, αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των τύπων που πρέπει να τηρήσει το Κοινοβούλιο, υπό την ιδιότητα του εργοδότη, όταν σκόπευε να καταγγείλει τη σύμβαση εργασίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας.

- 69 Θα πρέπει να τονιστεί σχετικά, αφενός μεν, ότι από το γράμμα του άρθρου 11 προκύπτει σαφώς ότι το άρθρο αυτό εφαρμόζεται « σε κάθε διαδικασία καταγγελίας της συμβάσεως εκτάκτου υπαλλήλου που προσελήφθη βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ, του καθεστώτος », αφετέρου δε, ότι δυνάμει της πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου, τα θεσμικά όργανα είναι υποχρεωμένα να τηρούν τις εσωτερικές διαδικασίες που θέσπισαν εκουσίως με διάταξη εσωτερικής φύσεως διότι σε περίπτωση μη τηρήσεως τους παραβιάζουν την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 30ής Ιανουαρίου 1974, 148/73, Louwage κατά Επιτροπής, Rec. 1974, σ. 81· και της 21ης Απριλίου 1983, 282/81, Ragusa κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 1245, σκέψη 18). Το Πρωτοδικείο καταλήγει κατά συνέπεια στο συμπέρασμα ότι, δυνάμει της διατάξεως που επικαλείται η προσφεύγουσα-ενάγουσα, το Κοινοβούλιο όφειλε πράγματι να πληροφορήσει εκ των προτέρων την επιτροπή προσωπικού για τη μεταγενέστερη απόλυση της προσφεύγουσας-ενάγουσας, για να είναι ενδεχομένως σε θέση η επιτροπή αυτή να την ακούσει και να παρέμβει στην οικεία ΑΔΑ.
- 70 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι το Κοινοβούλιο αρνήθηκε σαφώς να επικαλεστεί την απόφαση απολύσεως της 31ης Μαΐου 1990. Από αυτό συνάγεται ότι η απόφαση απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990 πρέπει ασφαλώς να λογιστεί ως δεύτερη απόφαση απολύσεως, η οποία απαιτούσε επίσης την εφαρμογή της διαδικασίας προηγούμενης πληροφορήσεως που προβλέπει το άρθρο 11 του πιο πάνω κανονισμού.
- 71 Τρίτον, για να δοθεί απάντηση στο ζήτημα αν στη συγκεκριμένη περίπτωση η διαδικασία αυτή είχε πράγματι τεθεί σε εφαρμογή, το Πρωτοδικείο επισημαίνει καταρχάς ότι το Κοινοβούλιο βεβαιώνει ότι η επιτροπή προσωπικού είχε εκ των προτέρων πληροφορηθεί τη μεταγενέστερη απόλυση της προσφεύγουσας-ενάγουσας, όπως μαρτυρούν αφενός μεν το έγγραφο της 9ης Ιουλίου 1990 που η εν λόγω επιτροπή απηύθυνε στον πρόεδρο της ομάδας, αφετέρου δε το έγγραφο της 10ης Ιουλίου 1990 που έστειλε ο γενικός γραμματέας της ομάδας στον πρόεδρο της ίδιας επιτροπής.
- 72 Πρέπει επομένως να παρατηρηθεί ότι το πρώτο έγγραφο δεν εκφράζει παρά την αποδοκιμασία της επιτροπής προσωπικού κατά της πρώτης αποφάσεως απολύσεως της 31ης Μαΐου 1990, την οποία δεν επικαλείται πλέον το Κοινοβούλιο.

- 73 Ως προς το δεύτερο έγγραφο της 10ης Ιουλίου 1990, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα αρνήθηκε πάντοτε να αναγνωρίσει τη γνησιότητά του, χωρίς όμως να διατυπώσει σαφώς τους λόγους επί των οποίων στηρίζονται οι ενδοιασμοί της. Απαντώντας σε ένα από τα ερωτήματα που του έθεσε το Πρωτοδικείο στις 6 Ιουνίου 1991, το Κοινοβούλιο παρατηρεί επί του θέματος αυτού ότι ο πρόεδρος της επιτροπής προσωπικού δήλωσε ότι δεν ευρίσκεται πλέον σε θέση να υποβάλει το πρωτότυπο του εγγράφου αυτού. Από τις εξηγήσεις που παρασχέθηκαν κατά την προφορική διαδικασία προκύπτει εξάλλου ότι το έγγραφο αυτό χάθηκε μετά την ανανέωση της επιτροπής, ιδίως του προέδρου της και του γραμματέα της. Κατόπιν αυτού το Κοινοβούλιο περιορίστηκε να υποβάλει αντίγραφο.
- 74 Κρίνοντας ότι τα πραγματικά περιστατικά που επικαλείται το Κοινοβούλιο είναι ευλογοφανή και δεν είναι ικανά να γεννήσουν αμφιβολία για τη γνησιότητα του αντιγράφου που προσκόμισε το Κοινοβούλιο, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι, σύμφωνα με το περιεχόμενο αυτού του ίδιου εγγράφου, η προηγούμενη απόφαση απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας επιβεβαιώνεται, καθώς και η απόφαση απολύσεως ενός άλλου εκτάκτου υπαλλήλου που εργαζόταν στην ομάδα. Επίσης, το έγγραφο αυτό αναφέρει ότι τα δύο πρόσωπα τα οποία αφορά θα ελάμβαναν προσεχώς έγγραφο απολύσεως του προέδρου της ομάδας και ότι η επιτροπή θα είχε όλη την άνεση να τα ακούσει και να παρέμβει στον πρόεδρο.
- 75 Το Πρωτοδικείο λαμβάνει υπόψη του στο σημείο αυτό το γεγονός ότι, ναι μεν η δεύτερη απόφαση απολύσεως εκδόθηκε στις 12 Ιουλίου 1990, αλλά κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα-ενάγουσα στις 20 Ιουλίου 1990 και ότι επομένως η ισχύς της άρχισε από την ημερομηνία αυτή. Προς στήριξη του συμπεράσματος αυτού το Πρωτοδικείο αναφέρεται στην πρώτη περίοδο του άρθρου 25, δεύτερο εδάφιο, του ΚΥΚ, που εφαρμόζεται κατ' αναλογία δυνάμει του άρθρου 11 του καθεστώτος, το οποίο προβλέπει ότι « κάθε ατομική απόφαση που λαμβάνεται κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού πρέπει να κοινοποιείται εγγράφως αμελλητί στον ενδιαφερόμενο υπάλληλο ».
- 76 Στην προκειμένη περίπτωση παρήλθε περίοδος δέκα ημερών μεταξύ αφενός του εγγράφου της 10ης Ιουλίου 1990 που πληροφορούσε την επιτροπή προσωπικού για την επιβεβαίωση της απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας και αφετέρου της κοινοποίησής της αποφάσεως με την οποία πράγματι αποφασίστηκε η απόλυση της τελευταίας, περίοδος κατά την οποία η επιτροπή προσωπικού είχε πράγματι την ευκαιρία να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας-ενάγουσας, ενώ στην πραγματικότητα δεν πραγματοποιήθηκε καμιά παρέμβαση εκ μέρους της, όπως άλλωστε το επιβεβαίωσε η προσφεύγουσα-ενάγουσα κατά την προφορική διαδικασία.

- 77 Με άλλα λόγια δεν είναι επομένως ακριβής ο ισχυρισμός που προβάλλει η προσφεύγουσα-ενάγουσα, ότι μετά την αποστολή του εγγράφου της 10ης Ιουλίου 1990 η επιτροπή προσωπικού διέθετε μόνο περίοδο δυσαναλόγως βραχεία δύο ημερών για να παρέμβει υπέρ της προσφεύγουσας-ενάγουσας.
- 78 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι στην προκειμένη περίπτωση δεν παραβιάστηκε η διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 11 του κανονισμού του γραφείου αφού τα πραγματικά περιστατικά της προκειμένης υποθέσεως καταδεικνύουν ότι η επιτροπή προσωπικού, δεόντως ενήμερη της δεύτερης απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας, διέθετε πράγματι εύλογη προθεσμία για να παρέμβει στην οικεία ΑΔΑ, στην οποία όμως δεν παρενέβη.
- 79 Το Πρωτοδικείο τονίζει ως εκ περισσού ότι, ακόμη και στην περίπτωση που θα έπρεπε να θεωρηθεί ότι λαμβάνοντας την απόφαση απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας στις 12 Ιουλίου 1990, δηλαδή δύο ημέρες μετά την αποστολή του εγγράφου στην επιτροπή προσωπικού, η ΑΔΑ κατέδειξε πόσο λίγο σεβόταν τον εσωτερικό κανονισμό του γραφείου και ότι έτσι τον εξέτρεψε από τον σκοπό του, θα πρέπει πάντως να γίνει δεκτό ότι η έλλειψη οποιασδήποτε παρεμβάσεως εκ μέρους της επιτροπής αυτής, έστω και κατά την περίοδο της καταγγελίας των τριών μηνών που έληξε στις 20 Οκτωβρίου 1990 τα μεσάνυχτα, μαρτυρεί ότι σε κάθε περίπτωση, η εξέλιξη της διαδικασίας που κατέληξε στην απόφαση απολύσεως της προσφεύγουσας-ενάγουσας δεν θα ήταν διαφορετική (απόφαση του Δικαστηρίου της 10ης Ιουλίου 1980, 30/78, Distillers Company κατά Επιτροπής, Rec. 1980, σ. 2229, σκέψη 26, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Νοεμβρίου 1990, T-7/90, Κοβογ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-721, σκέψη 30). Επομένως, ενόψει των πραγματικών περιστατικών της προκειμένης υποθέσεως, η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν μπόρεσε να προβάλει τέτοια παρατυπία.
- 80 Από το σύνολο των προηγούμενων σκέψεων προκύπτει ότι σε κάθε περίπτωση το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.
- 81 Όσον αφορά το δεύτερο σκέλος του ίδιου λόγου ακυρώσεως, περί παραβάσεως του κανονισμού της ομάδας και ιδίως του άρθρου του 9, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν προσδιορίζει καθόλου το αντικείμενο ούτε το περιεχόμενο του. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο κρίνει ότι και το δεύτερο αυτό σκέλος πρέπει επίσης να απορριφθεί.

- 82 Κατόπιν αυτών, το Πρωτοδικείο καταλήγει ότι ο λόγος αυτός ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό του.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως περί ελλείψεως αιτιολογίας

- 83 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα προβάλλει στο υπόμνημα απαντήσεως ότι η απόφαση απολύσεως είναι σε κάθε περίπτωση άκυρη διότι στερείται αιτιολογίας, κατά παράβαση των συνδυασμένων διατάξεων του άρθρου 25 του ΚΥΚ και του άρθρου 11 του καθεστώτος.
- 84 Επί του θέματος αυτού αναφέρεται στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Mayras στην υπόθεση Schertzer κατά Κοινοβουλίου (απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1977, 25/68, Rec. 1977, σ. 1729, 1746, 1749), το σχετικό χωρίο των οποίων έχει ως εξής: « Πάρεπεται ότι όταν πάψει να υφίσταται η εμπιστοσύνη της ομάδας στην πίστη του υπαλλήλου στην πολιτική ιδεολογία, ο συμβατικός δεσμός μπορεί να λυθεί από την ίδια την ομάδα ή από την αρχή που έχει ορίσει, συνήθως τον πρόεδρό της. Αλλά οι σκέψεις αυτές, τις οποίες επικαλείται το καθού η προσφυγή Κοινοβούλιο, δεν μου φαίνονται αποφασιστικές στο ότι επιτρέπουν μια απόλυση τελείως ανατιολόγητη. Φρονώ επομένως ότι η έλλειψη αιτιολογίας πρέπει να γίνει δεκτή ».
- 85 Η προσφεύγουσα-ενάγουσα υπενθυμίζει επίσης ότι στις αποφάσεις της 15ης Ιουλίου 1960, 43/59, 45/59 και 48/59, Von Lachmüller κ.λπ. κατά Επιτροπής (Rec. 1960, σ. 933, 956, 957), και της 16ης Δεκεμβρίου 1960, 44/59, Fiddelaar κατά Επιτροπής (Rec. 1960, σ. 1077, 1082), το Δικαστήριο έκρινε, κατόπιν συλλογισμού που στηρίχθηκε στο δημόσιο συμφέρον, ότι η διοίκηση υπόκειται πάντοτε στην αρχή της καλής πίστωσης και ότι πρέπει, κατά συνέπεια, να αιτιολογεί ρητώς τις αποφάσεις της απολύσεως.
- 86 Το Κοινοβούλιο παρατηρεί καταρχάς στο υπόμνημα ανταπαντήσεώς του ότι ο λόγος αυτός δεν περιλαμβάνεται στην προσφυγή-αγωγή, αμφισβητώντας έτσι το παραδεκτό του.

- 87 Απαντά πάντως, υπογραμμίζοντας ότι το ουσιώδες στοιχείο των συμβάσεων μεταξύ μιας πολιτικής ομάδας και των εκτάκτων υπαλλήλων της είναι η αμοιβαία εμπιστοσύνη, χωρίς την οποία οι συμβάσεις αυτές χάνουν όλο τους το ενδιαφέρον. Για να στηρίξει δε αυτό το επιχειρήμα του αναφέρεται στην προαναφερθείσα απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1977, και ειδικότερα στις σκέψεις 39 και 40 της απόφασης αυτής όπου αναγράφονται τα εξής: « (...) Η μονομερής λύση της σύμβασης εργασίας που προβλέπεται ρητά από την προαναφερθείσα διάταξη (άρθρο 47 του καθεστώτος) (...) βρίσκει τη δικαιολογία της στη σύμβαση εργασίας και δεν έχει, κατόπιν αυτού, ανάγκη αιτιολογίας· (...) από την άποψη αυτή η θέση ενός εκτάκτου υπαλλήλου διαφέρει ουσιωδώς από εκείνην ενός υπαλλήλου που διέπεται από τον ΚΥΚ, έτσι ώστε ελλείπει η βάση της αναλογίας η οποία αποτελεί την αιτιολογία και το όριο της παραπομπής του άρθρου 11 του καθεστώτος που ισχύει για το λοιπό προσωπικό σε ορισμένες διατάξεις του ΚΥΚ ». Κατά συνέπεια, το Κοινοβούλιο θεωρεί ότι ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος.
- 88 Ενόψει της σχετικής επιχειρηματολογίας των διαδίκων, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει το απαράδεκτο του λόγου αυτού ακυρώσεως, ο οποίος προβλήθηκε για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως, υπογραμμίζοντας ότι η προβολή νέων λόγων κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται από το άρθρο 48, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 89 Ενόψει της σημασίας που ενέχει, γενικώς, το καθήκον αιτιολογήσεως που βαρύνει τα θεσμικά όργανα των Κοινοτήτων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, το Πρωτοδικείο θα εξετάσει αυτεπαγγέλτως το ζήτημα αν, στην προκειμένη περίπτωση, η προσφεύγουσα-ενάγουσα μπορεί να επικαλεστεί την κατ' αναλογία εφαρμογή, η οποία προβλέπεται από το άρθρο 11 του καθεστώτος, των διατάξεων του άρθρου 25, τελευταίο εδάφιο του ΚΥΚ που ορίζουν κατά τρόπο γενικό ότι κάθε βλαπτική ατομική απόφαση πρέπει να είναι αιτιολογημένη.
- 90 Προς τούτο τονίζει καταρχάς το Πρωτοδικείο ότι, κατ' αντίθεση προς τους τακτικούς υπαλλήλους των οποίων η μονιμότητα της θέσεως είναι κατοχυρωμένη από τον ΚΥΚ, οι έκτακτοι υπάλληλοι υπάγονται σε ειδικό καθεστώς το οποίο εδράζεται στη σύμβαση εργασίας που συνάπτεται με το οικείο θεσμικό όργανο.
- 91 Στην προκειμένη περίπτωση, η σύμβαση εργασίας, η οποία συνήφθη για αόριστο χρόνο, προέβλεπε ρητά ότι κάθε μέρος μπορούσε να την καταγγείλει μονομερώς, υπό

την προϋπόθεση τηρήσεως προθεσμίας καταγγελίας τριών μηνών. Η σύμβαση εργασίας δεν επέβαλε επομένως στον εργοδότη την υποχρέωση αιτιολογήσεως, εφόσον είχε πράγματι τηρηθεί η προθεσμία της καταγγελίας.

- 92 Επίσης, η σύμβαση εργασίας της προσφεύγουσας-ενάγουσας παρέπεμπε στα άρθρα 48, 49 και 50 του καθεστώτος και επιβεβαίωνε έτσι την εφαρμογή τους. Μεταξύ δε αυτών των διατάξεων, μόνο το άρθρο 49 επιβάλλει την υποχρέωση αιτιολογήσεως της απόφασης απολύσεως του εκτάκτου υπαλλήλου όταν η μονομερής καταγγελία γίνεται για λόγους πειθαρχικούς στην περίπτωση βαριάς παραβάσεως των υποχρεώσεων τις οποίες υπέχει. Στην περίπτωση αυτή το άρθρο 49 προβλέπει ρητά ότι η υπαλληλική σχέση μπορεί να λυθεί μονομερώς χωρίς προθεσμία καταγγελίας, υπογραμμίζοντας έτσι ότι, στο πλαίσιο του συμβατικού καθεστώτος στο οποίο υπάγεται ο έκτακτος υπάλληλος, η υποχρέωση αιτιολογήσεως επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση ελλείψεως προθεσμίας καταγγελίας. Θα πρέπει σχετικά να υπογραμμιστεί ότι στην προκειμένη περίπτωση η λύση της συμβάσεως εργασίας δεν επήλθε βάσει του άρθρου 49 του καθεστώτος.
- 93 Από τους προηγούμενους συλλογισμούς προκύπτει ότι η μονομερής καταγγελία, η οποία προβλέπεται ρητά από τη σύμβαση εργασίας, δεν έχει ανάγκη αιτιολογίας ανεξαρτήτως του μέρους από το οποίο προέρχεται. Από αυτό δε προκύπτει ότι στο σημείο αυτό η κατάσταση του εκτάκτου υπαλλήλου διαφέρει από την κατάσταση του τακτικού υπαλλήλου κατά τρόπον ώστε να αποκλείεται η κατ' αναλογία εφαρμογή του άρθρου 25 του ΚΥΚ, η οποία προβλέπεται κατά τρόπο γενικό από το άρθρο 11 του καθεστώτος.
- 94 Περαιτέρω, όπως υποστηρίζει ορθώς το Κοινοβούλιο, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η αμοιβαία εμπιστοσύνη αποτελεί ουσιώδες στοιχείο των συμβάσεων δυνάμει των οποίων προσλαμβάνονται οι έκτακτοι υπάλληλοι τους οποίους προβλέπει το άρθρο 2, στοιχείο γ, του καθεστώτος. Αυτό ισχύει ακόμη πιο πολύ για τους εκτάκτους υπαλλήλους οι οποίοι προσλαμβάνονται από τις κοινοβουλευτικές ομάδες που κατά γενικό κανόνα αποτελούν την έκφραση σαφώς προσδιορισμένης πολιτικής επιλογής. Στην προκειμένη περίπτωση είναι προφανές ότι όταν αποδέχθηκε υψηλή θέση με πολύ ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, όπως η θέση του βοηθού γενικού γραμματέα κοινοβουλευτικής ομάδας, η προσφεύγουσα-ενάγουσα έπρεπε να έχει επίγνωση των παραγόντων και των πολιτικών συγκυριών που πρυτάνευσαν τόσο κατά την πρόσληψή της όσο και κατά τη μεταγενέστερη απόλυσή της. Η απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Οκτωβρίου 1977, 25/68, Schertzer κατά Κοινοβουλίου (Rec. 1977, σ. 1743), επιβεβαιώνει αυτή την άποψη.

95 Οι σκέψεις αυτές, σχετικά με τον ιδιάζοντα χαρακτήρα της θέσεως στην οποία προσελήφθη η προσφεύγουσα-ενάγουσα ενισχύουν το συμπέρασμα κατά το οποίο, σε περίπτωση εκλείψεως της αμοιβαίας εμπιστοσύνης που επικρατούσε κατά την πρόσληψη της προσφεύγουσας-ενάγουσας, η ομάδα μπορούσε να αποφασίσει τη μονομερή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, χωρίς μάλιστα να χρειάζεται να αιτιολογήσει την απόφασή της αυτή.

96 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι ο λόγος αυτός ακυρώσεως είναι αβάσιμος.

2. Επί του επικουρικού αιτήματος που επιδιώκει πρώτον να κηρυχθούν καταχρηστικές οι απολύσεις· δεύτερον να χορηγηθεί αποζημίωση της υλικής ζημίας και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης που φέρεται ότι υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα· και τρίτον, εφόσον κριθεί αναγκαίο, να οριστεί πραγματογνώμονας με εντολή να αποτιμήσει την πιο πάνω ζημία και βλάβη

97 Επί του θέματος αν το Πρωτοδικείο μπορεί να κηρύξει καταχρηστικές τις απολύσεις, θα πρέπει καταρχάς να υπομνηστεί ότι από το άρθρο 47, παράγραφος 2, του καθεστώτος συνάγεται σαφώς ότι η καταγγελία συμβάσεως αορίστου χρόνου, εφόσον τηρήθηκε η προθεσμία καταγγελίας που προβλέπεται στη σύμβαση και είναι σύμφωνη με την εν λόγω διάταξη, εμπίπτει στην εξουσία εκτιμήσεως της αρμόδιας αρχής.

98 Κατ' ακολουθία, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να ελέγξει το βάσιμο της εκτιμήσεως αυτής εκτός εάν αποδεικνύεται η ύπαρξη προδήλου πλάνης ή καταχρήσεως εξουσίας (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1981, 25/80, De Briey κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 637).

99 Συνεπώς, κατά το μέτρο που στην προκειμένη περίπτωση δεν αποδείχθηκε η ύπαρξη τέτοιας πλάνης ή καταχρήσεως εξουσίας ούτε καν έγινε επίκλησή της από την προσφεύγουσα-ενάγουσα, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να υλοκαταστήσει στην εκτίμηση της αρμόδιας αρχής τη δική του εκτίμηση και να κηρύξει καταχρηστικές τις απολύσεις της προσφεύγουσας-ενάγουσας.

100 Επομένως, το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.

- 101 Καθόσον αφορά το αίτημα περί αποζημίωσης της υλικής ζημίας και περί ικανοποίησης της ηθικής βλάβης που φέρεται να υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει, όσον αφορά το παραδεκτό του αιτήματος αυτού, ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα είχε ήδη προβάλει τέτοιο αίτημα ελικοδικώς με τη διοικητική της ένσταση της 24ης Ιουλίου 1990 κατά της απόφασης απολύσεως της 12ης Ιουλίου 1990 και ότι, σε κάθε περίπτωση, το αίτημα αυτό έχει στενή σχέση με το αίτημα ακύρωσης των αποφάσεων που αναφέρθηκαν προηγουμένως.
- 102 Παρέπεται ότι το αίτημα της προσφεύγουσας-ενάγουσας περί αποκατάστασης της ζημίας που θεωρεί ότι υπέστη είναι παραδεκτό.
- 103 Όσον αφορά την κρίση του βασίμου του αιτήματος αυτού, πρέπει να ερευνηθεί αν η προσφεύγουσα-ενάγουσα απέδειξε ότι το Κοινοβούλιο ευθύνεται για υπηρεσιακό πταίσμα έναντι αυτής, από το οποίο υπέστη ζημία για την οποία ζητεί αποζημίωση.
- 104 Στην προκειμένη όμως υπόθεση η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν προέβαλε κανένα λόγο ικανό να επιφέρει την ακύρωση των προσβαλλομένων αποφάσεων. Κατόπιν αυτού, η προσφεύγουσα-ενάγουσα δεν απέδειξε καμιά πλημμέλεια ικανή να στοιχειοθετήσει υπηρεσιακό πταίσμα που να μπορεί να καταλογιστεί στο Κοινοβούλιο και να δικαιολογήσει την παροχή αποζημίωσης.
- 105 Επομένως, το αίτημα περί αποκατάστασης της υλικής ζημίας και περί ικανοποίησης της ηθικής βλάβης που φέρεται ότι υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα πρέπει να απορριφθεί. Παρέπεται ότι και το αίτημα περί ενδεχομένου ορισμού πραγματοποιώμενα για την αποτίμηση της εν λόγω ζημίας πρέπει επίσης να απορριφθεί.
- 106 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η προσφυγή-αγωγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολο της.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 107 Καθόσον αφορά τα έξοδα που αφορούν την πρώτη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η προσφεύγουσα-ενάγουσα κίνησε αυτή τη διαδικασία μαζί με την προσφυγή-αγωγή ουσίας, στις 16 Οκτωβρίου 1990, για να θεραπεύσει την αβεβαιότητα της καταστάσεώς της που απέρρευσε από την απόλυσή της οπότε έμεινε χωρίς οικονομικούς πόρους, αναμένοντας είτε τη χορήγηση του επιδόματος ανεργίας που προβλέπει το άρθρο 28α του καθεστώτος είτε απόφαση που θα τη δικαίωσε, ενώ βρισκόταν σε κατάσταση εγκυμοσύνης και έπρεπε επομένως να προβλέψει την αύξηση των δαπανών της που συνδέονται με τον τοκετό και τις φροντίδες του τέκνου της.
- 108 Πρέπει σχετικά να τονιστεί ότι ναι μεν ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου, με τη Διάταξη του της 23ης Νοεμβρίου 1990 δεν έκανε δεκτό το αίτημα της προσφεύγουσας-ενάγουσας περί αναστολής εκτελέσεως των αποφάσεων απολύσεως, διέταξε όμως, ως μέτρο προσωρινό, « από την ημερομηνία λήξεως της συμβάσεως μέχρις ότου καταβάλλει πράγματι η Επιτροπή στην προσφεύγουσα-ενάγουσα το επίδομα ανεργίας που προβλέπεται από το άρθρο 28α του καθεστώτος να πληρώνει το Κοινοβούλιο στην προσφεύγουσα-ενάγουσα ποσό ίσο με το προαναφερθέν μηνιαίο επίδομα ανεργίας, προσαυξημένο από τη γέννηση του παιδιού με τα οικογενειακά επιδόματα που προβλέπονται από το άρθρο 28α, παράγραφος 5, του καθεστώτος, και να αναλάβει για την προσφεύγουσα-ενάγουσα, χωρίς δική της συμμετοχή, την κάλυψη των κινδύνων ασθενείας υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 72 του ΚΥΚ ».
- 109 Έτσι, αναγνώρισε ο Πρόεδρος ότι η κατάσταση της προσφεύγουσας-ενάγουσας δικαιολογούσε την ιδιαίτερη φροντίδα του Κοινοβουλίου για να αποφευχθεί να βρεθεί προσωρινά χωρίς πόρους και για να μπορέσει να εξασφαλίσει τη συντήρηση αυτής της ίδιας καθώς και του μέλλοντος να γεννηθεί τέκνου.
- 110 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει επομένως την ύπαρξη εξαιρετικών λόγων που δικαιολογούν να φέρει το Κοινοβούλιο τα έξοδα που αναφέρονται στην πρώτη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 87, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

- 111 Καθόσον αφορά τα έξοδα που αναφέρονται στη δεύτερη διαδικασία προσωρινών μέτρων, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι ενόψει του γεγονότος ότι το Κοινοβούλιο αρνήθηκε αρχικά, ή τουλάχιστον καθυστέρησε, να συμμορφωθεί στην εν λόγω Διάταξη της 23ης Νοεμβρίου 1990, η προσφεύγουσα-ενάγουσα βρέθηκε στην ανάγκη να ζητήσει, με αίτηση που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία στις 14 Μαρτίου 1991, νέα προσωρινά μέτρα για να εξασφαλιστεί η πραγματική τήρηση του διατακτικού της Διατάξεως.
- 112 Στο σημείο αυτό το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι μόλις κατά την προφορική διαδικασία της 20ής Μαρτίου 1991, που διεξήχθη στο πλαίσιο αυτής της δεύτερης διαδικασίας προσωρινών μέτρων, δεσμεύθηκε πράγματι το Κοινοβούλιο να εκτελέσει το διατακτικό της εν λόγω Διατάξεως, έτσι ώστε να μπορέσει η προσφεύγουσα-ενάγουσα να παραιτηθεί από τη δεύτερη αυτή διαδικασία με έγγραφο της 11ης Απριλίου 1991. Όσον αφορά τα έξοδα σχετικά με τη δεύτερη αυτή διαδικασία προσωρινών μέτρων, για τα οποία η προσφεύγουσα-ενάγουσα ζήτησε με την αίτηση της 14ης Μαρτίου 1991 να επιβληθούν εις βάρος του Κοινοβουλίου, η προσφεύγουσα-ενάγουσα προέτεινε, με το ίδιο αυτό έγγραφο της 11ης Απριλίου 1991, να κριθεί το θέμα αυτών των εξόδων στο πλαίσιο της δίκης επί της ουσίας που ήταν τότε ακόμη εκκρεμής.
- 113 Ενόψει των στοιχείων αυτών, το Πρωτοδικείο καταλήγει στο ότι τα έξοδα τα οποία υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα στο πλαίσιο της δεύτερης διαδικασίας ασφαλιστικών μέτρων ως την παραίτησή της οφείλονταν στη στάση του Κοινοβουλίου και ότι επομένως δικαιολογείται να καταδικαστεί αυτό το τελευταίο να φέρει τα εν λόγω έξοδα δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 87, παράγραφος 5, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου.
- 114 Κατ' ακολουθία, το Πρωτοδικείο καταδικάζει το Κοινοβούλιο να φέρει το σύνολο των δικαστικών εξόδων που αφορούν τις δύο διαδικασίες προσωρινών μέτρων που κινήθηκαν από την προσφεύγουσα-ενάγουσα αντίστοιχα στις 16 Οκτωβρίου 1990 και στις 14 Μαρτίου 1991.
- 115 Όσον αφορά τα έξοδα που αφορούν τη δίκη επί της ουσίας, το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι κατά το γράμμα του άρθρου 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού του Διαδι-

κασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο όμως 88 του ίδιου αυτού κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους. Κατά συνέπεια, όσον αφορά τα εν λόγω έξοδα οι διάδικοι πρέπει να καταδικαστούν να φέρει ο καθένας τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή-αγωγή.**
- 2) Καταδικάζει το Κοινοβούλιο στο σύνολο των δικαστικών εξόδων που αναφέρονται στις διαδικασίες προσωρινών μέτρων.**
- 3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικά του δικαστικά έξοδα που αναφέρονται στη δίκη επί της ουσίας.**

Lenaerts

Barrington

Kirschner

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 28 Ιανουαρίου 1992.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

K. Lenaerts